

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1170/2026. (IV. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a fémkereskedelemtől szóló 2013. évi CXL. törvény 5. §-a és 11/B. §-a, a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 1. § (2) bekezdése és 2. § (2) bekezdése, valamint a Miskolci Törvényszék 12.K.700.426/2024/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi személy indítványozó Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság törvényes képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján. Az indítványozó az Alkotmánybíróságtól a fémkereskedelemtől szóló 2013. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Fémvtv.) 5. §-a és 11/B. §-a, a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 1. § (2) bekezdése és 2. § (2) bekezdése, valamint a Miskolci Törvényszék 12.K.700.426/2024/20. számú ítélete, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: alperes) 1681242389 iktatószámú, és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) 6401875464 iktatószámú döntése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozó fémkereskedő telephelyén az illetékes fémkereskedelmi hatóságként eljáró elsőfokú hatóság a fémkereskedelmi ellenőrzési rendszer alapján eljárást indított. Az elsőfokú hatóság határozatában megállapította, hogy az indítványozó eljárásával megsértette a Fémvtv. tv. 5. § (1) és (3) bekezdését, mivel nyilvántartásában, a felvásárlásról kiállított vételi jegyen és a napi bejelentésében elhunyt személy adóazonosító jelét tüntette fel. Az elsőfokú hatóság nyilvántartás vezetési kötelezettség valótlan adattartalommal történő teljesítése miatt az indítványozó terhére, a Fémvtv. 11/B. § a) pontja alapján 100 000 forint bírságot szabott ki.
- [4] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró alperes az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta. Az indítványozó jogorvoslati kérelmében egyebek mellett hivatkozott, a Fémvtv. 11/B. §-ára, és arra, hogy ha történt is jogsértés, a nevében eljáró természetes személy valószínűleg meg a kifogásolt magatartást, őt kellett volna szankcionálni. Az alperes határozatában kifejtette, hogy a Fémvtv. 5 § (1) bekezdése a nyilvántartás vezetési kötelezettséget a fémkereskedő mint fémkereskedelmi engedély birtokában gazdasági tevékenységet végző kötelezettségeként határozza meg. A szabály megszegéséért a fémkereskedő minden esetben köteles helyt állni, a jogkövetkezményt viselni. A fémkereskedő mellett a nevében eljáró természetes személlyel szemben alkalmazható közigazgatási szankció nem mentesíti a fémkereskedőt az általa elkövetett jogsértés jogkövetkezményének viselése alól.
- [5] Az indítványozó az alperes határozatával szemben keresetet nyújtott be. A Miskolci Törvényszék 12.K.700.426/2024/20. számú ítéletében az alperesi határozat megsemmisítésére, valamint a bírság leszállítására irányuló indítványozói keresetet elutasította. A bíróságnak a keresetben előadott sérelmek mentén azt kellett vizsgálnia, hogy a megelőző eljárás során a tényállás tisztázása teljeskörű volt-e, a bírság kiszabásának jogalapja megalapozottan fennállt-e, illetve, hogy a bírság összegének meghatározása során alkalmazott mérlegelést jogszerűen végezték-e el. A Miskolci Törvényszék szerint a Fémvtv. hivatkozott rendelkezése alapján a fémkereskedő kötelezettsége a fémkereskedelmi engedélyköteles anyag értékesítéséről történő nyilvántartás vezetése. A Fémvtv. 11/B. §-a alapján mind a fémkereskedő, mind pedig a természetes személy bírságolásának jogalapja egyidejűleg fennáll. A Miskolci Törvényszék szerint a fémkereskedő nyilvántartás helytálló adattartalmáért való felelőssége nem függ a nyilvántartásban ténylegesen adatot rögzítő természetes személy felelősségre vonásától. A bíróság kitért a közigazgatási jogban felmerülő objektív felelősségre is.
- [6] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, I. cikk (3) bekezdésére, XV. cikk (1) és (2) bekezdéseire, XXIV. cikk (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) és (6) bekezdéseire hivatkozott. Az

indítványozó az egyes jogszabályi rendelkezések, illetve a hatósági és bírósági döntések alaptörvény-ellenességére az alábbi indokolást adta elő.

- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a Fémvtv. 5. §-a alapján a valótlan adatrögzítéssel szembeni bizonyításra, érdemi védekezésre nincs lehetőség, mert a jogszabályi környezet nem ad lehetőséget a fémkereskedő, vagy a nevében eljáró természetes személy számára az adatellenőrzésre, ami az Alaptörvény XXIV. cikkébe ütközik. Az indítványozó álláspontja szerint a Fémvtv. 5. §-a sérti az alapjogok korlátozásának arányossági követelményét is [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés], mert a törvény olyan teljesíthetetlen kötelezettséget ró a fémkereskedőkre, amelyhez nem biztosít megfelelő eszközöket. Az indítványozó a jogalkotói mulasztásból eredő alaptörvény-ellenesség vizsgálatát is kérte.
- [8] Az indítványozó a Fémvtv. 11/B. §-át az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megjelenő jogállam, jogbiztonság és normavilágosság követelményét sértőnek tartja, mert az homályos, önkényes jogértelmezést eredményez, azt a hatóságok és a bíróságok öt különböző, egymással konkuráló módon értelmezhetik. A jogbiztonság követelményéből következik, hogy egy szankciót előíró jogszabály pontosan meghatározza a szankcionálható személyek körét, míg több nevesített jogalany esetén azt, hogy ki, mikor és hogyan szankcionálható. A normavilágosság hiánya körében kitért az indítványozó továbbá arra, hogy az önkényes jogalkalmazás eredményeként a jogsértést elkövető, az indítványozó nevében eljáró természetes személyt azóta sem, csak a jogsértést el nem követő indítványozót szankcionálták. A hivatkozott jogszabály okozta önkényes, *contra constitutionem* jogértelmezés eredményeként megnyílik a lehetőség arra, hogy a jogsértést megvalósító természetes személyek a felelősségüket a jogi személy fémkereskedőre „átjátsszák”.
- [9] Az indítványozó tisztességtelennek, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe, a *nulla poena sine culpa* elvébe ütközőnek tartja, hogy a Fémvtv. 11/B. §-a alapján olyan személyt kell szankcionálni, aki a nevesített jogalanyok közül a jogsértést nem valósította meg. A fémkereskedelmi hatóság nem kerülhet olyan helyzetbe, hogy a jogsértést elkövető azonosítását követően vele szemben nem, míg az azt el nem követővel szemben szankciót kelljen alkalmaznia. Ez a helyzet az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt arányosság követelményét sérti, illetve a kiszámíthatóság hiányát, jogalanyok közötti diszkriminációt eredményez. Ugyanúgy állította az indítványozó a Szankció tv. 1. § (2) bekezdése, illetve 2. § (2) bekezdése – Fémvtv. 11/B. §-ával való együttes értelmezése alapján – alaptörvény-ellenességét annak önkényes, *nulla poena sine culpa* elvét sértő jogalkalmazást eredményező volta miatt.
- [10] Az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 3355/2024. (X. 8.) AB határozatára és arra, hogy abban a testület megsemmisítette az eljáró bíróság ítéletét, mert a közigazgatási perben nem orvosolta, hogy az adóhatóság ugyanazt a jogviszonyt adózónként eltérően minősítette, és a megkülönböztetésnek nem volt alkotmányos alapja. Az indítványozó állítása körében az alkotmányjogi panaszához csatolt, egy tőle eltérő fémkereskedő nevében eljáró természetes személy jogsértését megállapító határozatra hivatkozott. Az összehasonlítható helyzetben lévő személyek körében az indítványozó azon fémkereskedőket jelölte meg, akik esetén a napi adatszolgáltatási kötelezettség késedelme miatt a fémkereskedelmi hatóság nem a fémkereskedőt, hanem kizárólag a jogsértést ténylegesen elkövető, a fémkereskedő nevében eljáró természetes személyeket szankcionálta. A megkülönböztetésnek az indítványozó szerint alkotmányos indoka nincs. Az eljáró bíróság feladata, hogy felismerje és azonosítsa az ügy alapjogi érintettségét, ha az eljáró hatóságok az egyenlő bánásmód követelményét megsértve azonos ügyekben eltérő döntéseket hoznak. A megkülönböztetés orvoslásának hiánya a bíróságok esetén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét okozza, míg a hatóság esetén az Alaptörvény XXIV. cikkének sérelme azonosítható.
- [11] Az indítványozó nevében eljáró természetes személy értesítésének, illetve hatósági eljárásba való bevonásának hiánya az indítványozó tisztességes hatósági eljárásához való jogát sérti, mert nem ismerhette meg a nevében eljáró természetes személy „ügyfél” nyilatkozatait, bizonyítékait, védekezését. Az indítványozó szerint a bizonyítási indítványa elutasítása, így az érdemi védekezés kizárása miatt a fegyverek egyenlősége elvének sérelme, továbbá az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt a hatóságok és a bíróság megsértették az Alaptörvény XXIV. cikkét, illetve XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [12] A főtítkári hiánypótlásra való felhívást követően az indítványozó panaszát kiegészítette. Eszerint a Fémvtv. 11/B. §-a, annak hiányában a hatósági, és bírósági értelmezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdésében foglalt *ne bis in idem* elvébe, a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Alaptörvény-ellenes az a jogértelmezés, mely szerint a fémkereskedő indítványozó nevében eljáró természetes személy magatartását egy, a jogsértést meg nem valósító (jogi) személy terhére is, kétszeresen értékeli. Az indítványozó hivatkozott a Miskolci Törvényszék indokolására, és arra, hogy abban a bíróság *expressis verbis* kimondta, hogy a támadott rendelkezés kettős értékelési kötelezettséget ír elő.

- [13] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [14] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a Miskolci Törvényszék ítéletét 2025. május 12. napján vette át, mely időponthoz képest az alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben terjesztette elő.
- [15] 2.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [16] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [17] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, és mint az alkotmányjogi panaszra okot adó per felpere-se, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [18] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele, hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalma és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani {lásd például: 3194/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kivételes esetekre nem adott elő indokolást. Az Alkotmánybíróság továbbá jelen ügyben is fenntartja következetes gyakorlatát, miszerint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot {lásd például: 3049/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és I. cikk (3) bekezdése körében érdemi vizsgálatra nincs lehetőség, azt alkotmányjogi panasz ezen elemeiben az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott követelménynek nem felel meg.
- [19] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele továbbá, hogy az indítványozó olyan jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát kérje, amelyet a bíróság az ügyben alkalmazott. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében a Fémvtv. 5. § (2), (4)–(8) bekezdéseit, továbbá a Szankció tv. 1. § (2) bekezdését nem alkalmazták, így az alkotmányjogi panasz ebben a tekintetben sem felel meg a törvényi feltételeknek.
- [20] Következetes gyakorlata szerint az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre a közigazgatási aktusok közvetlen vizsgálatára, ha azokkal szemben biztosított a bírósági jogorvoslati lehetősége {3090/2015. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [22]}. Nincs akadálya ugyanakkor annak, hogy az Alkotmánybíróság egy bírói döntés alaptörvény-ellenességét állapítsa meg az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatt, ha a bíróság helybenhagy egy jogszabálysértő közigazgatási határozatot, ezzel mintegy „elfogadva” az alaptörvény-ellenességet {3071/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]}. Ebből ugyanakkor az is következik, hogy az Alkotmánybíróság a XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét csak áttételesen, az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntésen keresztül állapíthatja meg. [Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt *fair* hatósági eljáráshoz való jog Alkotmánybíróság előtti érvényesíthetőségének kérdéséhez részletesen: 17/2019. (V. 30.) AB határozat; 25/2020. (XII. 2.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság ezért a panasz azon elemeit, amelyek a hatósági eljárással, a hatóságok határozataival kapcsolatosak, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése körében, míg azokat az elemeket, amelyek kizárólag a Miskolci Törvényszék eljárásával és határozatával kapcsolatosak, a XXVIII. cikk (1) bekezdése körében értékelte.
- [21] 2.3. A határozott kérelem feltételeit az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének a)–f) pontjai rögzítik, melyeknek az alkotmányjogi panasz részben felel meg. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó alaptörvényi és törvényi rendelkezéseket; megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezéseket és bírói döntést, továbbá az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit; tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott jogszabályi rendelkezések és bírói döntés megsemmisítésére.

- [22] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai szerint az alkotmányjogi panasznak meg kell jelölnie az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel.
- [23] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz önálló, alkotmányjogilag releváns összefüggést bemutató érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a Szankció tv. 2. § (2) bekezdése, amely a közigazgatási szankciók alkalmazását a közigazgatási szabályszegésért való felelősség közigazgatási hatóság általi megállapításához köti, miért sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését. Ezért az indítvány, ezen elemében nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontjában foglalt követelménynek.
- [24] 2.4. Az indítványozó szerint a Fémvtv. 5. §-a alapján nincs lehetőség a valótlan adatrögzítés megállapításával szemben az érdemi védekezésre, az esetlegesen hamis okmányok és állami nyilvántartási hibák kiszűrésére, kivédésére. Az indítványozó a támadott jogszabályhely hiányosságára alapította alkotmányjogi panaszát. Az Alkotmánybíróság erre figyelemmel megállapította, hogy az indítvány tartalmilag jogalkotói mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányul, amely előterjesztésére az indítványozó nem jogosult.
- [25] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1)–(2) bekezdéseire vonatkozó gyakorlata szerint a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére az Abtv. hatálybalépése óta nincs jogszabályi lehetőség [lásd például: 3169/2022. (IV. 12.) AB végzés, Indokolás [24]]. Ilyen indítvány benyújtására az indítványozó számára sincs törvényi lehetőség, ennél fogva az Alkotmánybíróság az indítvány ezen elemét nem vizsgálta.
- [26] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]]. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [27] 3.1. Az Alkotmánybíróság először az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz Fémvtv. 11/B. §-a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését] sértő voltát állító érvelését vizsgálta.
- [28] A Fémvtv. 5. § (1) bekezdése és 5. § (3) bekezdés *c*) pontja alapján a fémkereskedő a fémkereskedelmi engedélyköteles anyag értékesítéséről eladónként (és vevőnként) az anyagok jogszerű beszerzésének igazolása céljából külön nyilvántartást vezet, mely nyilvántartásban szereplő adatokról jogszabályban meghatározott módon adatszolgáltatást kell teljesítenie. Ilyen nyilvántartott adat a természetes személy eladó adóazonosító jele. Emellett a Fémvtv. 11/B. §-a meghatározza a szankcionálható személyek körét, a velük szemben kiszabható bírság mértékét, illetve annak alkalmazását megalapozó magatartásokat.
- [29] A bizonyítékok értékelését követően az eljáró hatóságok megállapították, hogy az indítványozó fémkereskedő a napi adatszolgáltatása valótlán adatot tartalmazott, amellyel az indítványozó megsértette a Fémvtv. 5. §-át, amelynek indokairól az elsőfokú hatóság és az alperes is számot adott. A Miskolci Törvényszék megerősítette, hogy a Fémvtv. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartás vezetési kötelezettség alapvetően a fémkereskedő, így az indítványozó kötelezettsége, és megállapította, hogy annak helytálló adattartalmáért való felelőssége nem függ a ténylegesen adatot rögzítő személy felelősségre vonásától.
- [30] A szankcióval fenyegetett kötelezettség elsődleges címzettje a fémkereskedő (indítványozó), aki az eljáró hatóságok és bíróság vizsgálata alapján a jogsértést megvalósította. A fentiek alapján az indítványozó azon érvelése, mely szerint olyan személyt kell szankcionálni, aki a nevesített jogalanyok közül a jogsértést nem valósította meg, a Fémvtv. 11/B. §-a Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe való ütközésének érdemi vizsgálatát nem alapozta meg.
- [31] 3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően vizsgálta, hogy az indítványozó Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján felmerül-e valamely Abtv. 29. §-ban meghatározott feltétel.
- [32] Mindenekelőtt kiemelendő, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak [lásd például: 3069/2017. (IV. 4.) AB végzés, Indokolás [9]]. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi, és a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. „A

jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

- [33] Az indítványozó a hatósági és bírósági eljáráshoz való joga körében az indokolási kötelezettség megsértésére, az önkényes, *contra constitutionem* jogértelmezésre, a fegyverek egyenlősége elvének megsértésére és – az indítvány tartalma szerint – a bizonyítékok megismeréséhez való jog sérelmére hivatkozott.
- [34] Az indítványozó által előhívott 3311/2018. (X. 16.) AB határozatban vizsgált konkrét ügyben az Alkotmánybíróság az eljárás megindításáról való döntés és a bizonyítékok ügyféllel való ismertetésének elmaradását olyan súlyos jogsértésnek minősítette, amelyek kihatottak az alapvető ügyféli jogok gyakorlására, így az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenességet megállapította. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó a nevében eljáró természetes személy esetén kifogásolta, hogy őt a hatósági eljárásról nem értesítették, abba őt nem vonták be, ezért az indítványozó nem ismerhette meg a másik „ügyfél” nyilatkozatait, illetve védekezését. Az indítványozó kifogásolta, hogy a nevében eljáró személyt nem vonták be az eljárásba, melynek okára a Miskolci Törvényszék indokolásában kitért (Miskolci Törvényszék, Indokolás [71]). A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az indítványozó a hatósági és a bírósági eljárásban is választ kapott bizonyítási indítványa mellőzésének okáról.
- [35] Az indítványozó szerint a fenti jogai sérelme megvalósult azért is, mert az egyenlő bánásmód hatóságok általi megsértését [Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdései] a bíróságok nem orvosolták.
- [36] Az indítványozó alapjogi sérelmét abban látta, hogy egy, az indítványozóéval azonos tényállás esetén az eljáró hatóságok eltérő módon foglaltak állást, és kizárólag a jogsértést ténylegesen elkövető, a fémkereskedő nevében eljáró természetes személyt szankcionálták. Az indítványozó ennek igazolásául csatolt egy másik fémkereskedő nevében eljáró természetes személy jogsértését megállapító határozatot. A dokumentum ugyanakkor azt támasztja alá, hogy egy másik fémkereskedő nevében eljáró természetes személy esetén a jogsértést az adat-szolgáltatási kötelezettség nem teljesítéséért megállapították. Ennek megállapítása azonban nem jelenti azt, hogy az ügyben a fémkereskedővel szemben eljárás nem indult, sőt a határozat kifejezetten valószínűsíti, hogy a fémkereskedővel szemben szintén indult eljárás, amely során a fémkereskedelmi hatóság határozatot hozott. Az indítványozó alkotmányjogi panaszja alapján nem volt azonosítható olyan hátrány, amely azonos helyzetben lévő jogalanyi körön belül következett volna be.
- [37] Az Alkotmánybíróság indokolás hiányosságára kiforrott gyakorlata alapján az „indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {lásd például: 3303/2020. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [75]; 4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]}. „Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre” {26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az eljáró hatóságok és a Miskolci Törvényszék az irányadó jogszabályok alapján az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre, az indítványozó érveire kiterjedő indokolással ellátott döntést hoztak. Döntéseikben az eljáró hatóságok és bíróság is arra a következtetésre jutottak, hogy a valótlan adat nyilvántartásba történő rögzítése miatt az indítványozó felelős. Nem foghat helyt tehát az indítványozó azon értelmezést támadó, alaptörvény-ellenességet állító érvelése, amely alapján a támadott jogszabályi rendelkezések együttes értelmezése következtében olyan személyt szankcionáltak, akinek szabályszegésért való felelősségét a fémkereskedelmi hatóság nem állapította meg.
- [38] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése az eljárás egészének minőségére vonatkozik. Az nem mentesíti az indítványozót a felelősség megállapítása alól, ahogy nem biztosít jogot más, az indítványozón kívüli személy felelősségre vonására, szankcionálására. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [39] Az indítványozó tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való joga sérelme körében előadott érvelés csupán az eljáró hatóságok és bíróság ténymegállapítását, jogszabályértelmezését kifogásolja, ezek értékelése, felülbírálata azonban nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését értelmezve az Alkotmánybíróság azt a gyakorlatot alakította ki, hogy következetesen tartózkodik attól, hogy kizárólag a jogági fogalomrendszerhez (dogmatikához) tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről

ről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}, és ezt a megfontolást az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének alkalmazása során is szem előtt tartja {3218/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [16]; 3144/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

- [40] 3.3. Az indítványozó indítvány-kiegészítésében előadott, a kétszeres értékelés tilalmának megsértését kifogásoló érvei vizsgálata során az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésre jutott.
- [41] *A ne bis in idem* elve „annak a tilalmát foglalja magában, hogy meghatározott személlyel szemben, ugyanazon büntetendő cselekmény miatt – azt követően, hogy büntetőjogi felelősségéről jogerős döntés született – újabb, büntető szankció alkalmazására irányuló eljárást indítsanak, illetve büntető jogkövetkezményt alkalmazzanak” {8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [35]}.
- [42] A Fémtv. 11/B. §-a meghatározza a szankcionálható személyeket, akik nem ugyanazon személyek. Az alapul fekvő ügyben az indítványozóval szembeni, újabb büntető szankció alkalmazására irányuló eljárás megindítása, az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdésének sérelme fel sem merül. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésének sérelmével a más személy szankcionálásának elmaradása nem hozható összefüggésbe.
- [43] 3.4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmazott meg, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kértelyét nem vetette fel. Ezért az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadási feltételeknek nem felel meg.
- [44] 4. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2026. március 17.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1825/2025.

